

Pro:

Členové Evropského parlamentu

Členové a úředníci Evropské komise

Příslušné vnitrostátní orgány a Stálé zastoupení při EU

- *Po vědeckém zhodnocení bylo jednoznačně zamítnuto Séraliniho tvrzení o zdravotních rizicích GM plodin.*

- *Veřejný výzkumný sektor a zemědělské organizace nesouhlasí se zneužitím vědy.*

29. listopadu 2012

Prohlášení Séraliniho *et al*¹ v článku vydaném v září 2012 o rozvinutí rakoviny u krys poté, co byly krmeny geneticky modifikovanou (GM) kukuřicí tolerantní k herbicidu, vyústilo v nevídané množství analýz a kritiky od veřejného výzkumného sektoru včetně členů Iniciativy pro veřejný výzkum a regulaci (Public Research and Regulation Initiative, PRRI). PRRI je celosvětová iniciativa vědeckých pracovníků veřejných výzkumných institucí aktivních v biotechnologickém výzkumu využitelném ve prospěch společnosti. PRRI není spjata s žádnou politickou stranou ani soukromým sektorem.

Mnoho státních orgánů členských zemí EU, například německý Spolkový ústav pro hodnocení rizik a francouzská Nejvyšší rada pro biotechnologie, vydalo hodnocení, v němž všichni dospěli ke stejnému závěru, tedy že design vědecké práce Séralini *et al* má tak zásadní nedostatky, že na jeho základě nemohli autoři dojít ke svým závěrům. Přehled těchto hodnocení je k dispozici na [internetových stránkách PRRI](#).

PRRI souhlasí s těmito názory a dodává, že Séralini propagoval své nepodložené závěry v kampani se skupinami a politiky nesouhlasícími s biotechnologiemi, což je ve vědecké komunitě velmi neobvyklé. Navíc, jak zdůraznily skupiny nesouhlasící s pokusy na zvířatech, je neetické nechat tento konkrétní kmen potkanů, u kterého se samovolně vyvíjejí nádory, žít tak dlouho, aby se u nich takto obrovské nádory vyvinuly².

Důraznou kritiku vědců veřejných výzkumných institucí je nutno chápat v souvislosti s následujícími skutečnostmi. Moderní biotechnologie je klíčovým nástrojem pro bezpečnost potravin a udržitelné zemědělství, protože může překonat omezení konvenčního šlechtění a poskytnout tak zemědělcům plodiny, které například dosahují vyšších výnosů, umožňují snížit závislost na pesticidech a hnojivech, či mají vyšší nutriční hodnotu. Bezpečnost geneticky modifikovaných plodin je testována mnohem důkladněji než jakékoliv jiné konvenčním způsobem vzniklé plodiny, a za posledních 16 let byly GM plodiny konzumovány miliardami zvířat a stovkami milionů lidí bez jediné ověřitelné zprávy o nežádoucích účincích na zdraví člověka nebo zvířat. Nepodložená tvrzení o nepříznivých účincích GM plodin vážně ohrožují přínos, který moderní biotechnologie může představovat pro blahobyt společnosti, a mohou vážně narušit důvěru veřejnosti ve vědu.

V souvislosti s veřejnou debatou, která následovala po publikaci Séraliniho studie, se objevily zavádějící informace spojené s postoji vědeckých pracovníků. Na první pohled je možné se domnívat,

¹ "Long term toxicity of a Roundup herbicide and a Roundup-tolerant genetically modified maize", Séralini *et al*.

² <http://www.buav.org/article/1112/buav-criticises-cruel-gm-food-rat-experiment>

že kritici publikace Seralini *et al* akceptovali použitý experimentální přístup autorů, který se běžně aplikuje pro zjišťování údajů o produktu pro dokumentace předkládané úřadům. To je omyl, protože právě to, že autoři pouze prodloužili 90 denní experiment s podáváním potravy na dva roky bez úpravy metodického přístupu, je zásadní chyba. Druhá mylná interpretace je ta, že kritici daného výzkumu, neberou vážně nutnost prověřovat bezpečnost nových technologií. To je též chybné tvrzení. Veřejné výzkumné instituce uznávají potřebu ověřování bezpečnosti nových technologií a produktů. Nicméně testování bezpečnosti nesmí být spojováno s metodicky chybným výzkumem, neodůvodněnými závěry a propagační kampaní, jež jsou přístupy neodbornými a vedou k šíření poplašných zpráv. Třetí mylná domněnka je, že u vědců, kteří kritizují tuto studii, dochází ke střetu zájmů (např. vědci ovlivnění výrobní sférou). Toto je nesprávný závěr, protože kritiky zveřejněné jednotlivými vědci, akademickými pracovišti, výzkumnými ústavy, národními orgány a EFSA jsou založeny na vědeckém rozboru dané publikace. Čtvrtou mylnou představou je přesvědčení, že závěry publikace musí být pravdivé, protože prošla "recenzním řízením". I to je nesprávné. Vědecká recenze je první proces zaměřený na posílení vědecké robustnosti publikace, ale není žádnou zárukou bezchybnosti (jak se ukazuje v tomto případě). Navíc recenze nekončí a neměla by končit po zveřejnění. Kritika vyjádřená dalšími vědci je také součástí procesu hodnocení vědecké práce a v tomto případě ukázala, že studie nebyla hodna přijetí k publikaci ve vědeckém časopise. PRRI je skutečně velmi překvapena, že tento článek prošel recenzním řízením časopisu *Journal of Food and Chemical Toxicology*. Skutečnost, že Seralini *et al* neposkytli seriózní odpovědi na zásadní kritiky (zveřejněné ve stejném časopise) vede jednoznačně k závěru, že by autoři měli svou publikaci odvolat.

28. listopadu EFSA vydala [závěrečné stanovisko](#) ke studii Seralini *et al*, ve kterém dospěla k názoru, že studie, jak ji Seralini *et al* prezentují, je "nevhodně navržena, analyzována a prezentována".

PRRI zcela souhlasí s analýzou a závěry EFSA a spolu se zemědělskými organizacemi uvedenými níže vyjadřuje obavy ze způsobu, jakým někteří politici bezprostředně reagovali na chybné závěry této studie a použili ji k propagaci politické agendy.

Je nutné si uvědomit, že zejména v komplexní oblasti bezpečnosti potravin je nezbytné, aby novináři a politici zodpovědně a pozorně četli a rozumně uvažovali před zveřejněním novinového článku či veřejného prohlášení. Bezprostřední výzvy k zákazu nebo přísnějším pravidlům na základě této chybné studie jsou neopodstatněné, protože současné bezpečnostní požadavky jsou dostatečné a neexistuje žádný vědecký argument, který by inicioval zpřísnění požadavků nebo potřebu dalšího testování.

Novináři, politici a další zainteresované strany jsou vyzývány, aby před tím, než unáhleně vydají prohlášení v této citlivé oblasti, četli publikace pozorně a v případě potřeby je konzultovali s vědci. PRRI a níže uvedené zemědělské organizace nabízí svou pomoc a jsou ochotné poskytnout informace o vědeckých aspektech GMO a jejich dopadu na lidské zdraví, životní prostředí a sociálně-ekonomickou sféru. V záložce "Information" na [internetových stránkách PRRI](#) najdou novináři a politici "prioritní odkaz", kde mohou klást své dotazy týkající se vědeckých aspektů GMO. Dále pak PRRI a níže uvedené zemědělské organizace v návaznosti na úspěšný STOA-PRRI seminář na téma "Dopad právního rámce EU týkající se GMO na výzkum v oblasti biotechnologie využitelné ve prospěch společnosti" (únor 2010) nabízejí možnost uspořádat podobný seminář, kde mohou být

poskytnuty informace o aktuálním stavu v oblasti biotechnologií a biologické bezpečnosti, a také zde mohou být řešeny otázky týkající se například "recenzního řízení".

Jménem PRRI a zemědělských organizací

Asociación Agraria Jóvenes Agricultores (ASAJA, Španělsko), InnoPlanta (Německo), FuturAgra (Itálie), Association Générale des Producteurs de Maïs (AGPM, Francie), AgroBiotechRom (Rumunsko), Ligii Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România (LAPAR, Rumunsko), European Confederation of Maize (CEPM), Association of wheat, maize and oilseed producers (ORAMA, Francie), Fédération Nationale de la Production des Semences de maïs et de Sorgho (FNPSMS, Francie), Conservation Agriculture Association (APOSOLO, Portugalsko). Organizace, které vyjádří podporu tohoto dopisu po jeho odeslání, budou uvedeny na [internetových stránkách PRRI](#).

Em. Prof. Marc van Montagu,

Předseda Iniciativy pro veřejný výzkum a regulaci (PRRI, www.prri.net)